

# Smart Energy Hub Hallum

## Spreektekst Ondernemers aan Provinciale Staten

(namens initiatiefnemers xxx)

**Voorzitter, leden van Provinciale Staten,**

**Dank voor uw bezoek aan Hallum dd 28 augustus j.l., als vervolg op uw eerdere bezoek in april 2024.**

**Hallum is geen gewone plek. Hier zijn vijf grote Friese familiebedrijven gevestigd, inmiddels in de vijfde generatie. Wij opereren internationaal in o.a. de Food & Agri sector, bieden werk aan ruim 1000 mensen direct en nog eens 3000 indirect, en zijn diepgeworteld in onze Mienskip..en dat is precies waarom dit initiatief zo belangrijk is.**

**Maar die economische en sociale kracht staat nu flink onder druk. Netcongestie beperkt onze mogelijkheden om te verduurzamen, te elektrificeren en te groeien om zo concurrerend te blijven. Vanuit die situatie denken bedrijven niet alleen na over een gedwongen vertrek; het gebeurt al daadwerkelijk! De Vries Transport heeft inmiddels 10 vrachtwagens en 24 arbeidsplaatsen moeten verplaatsen naar Veghel. Nog eens 6 elektrische vrachtwagens staan klaar om hier in Fryslân ingezet te worden, maar zonder snelle duidelijkheid over energievoorziening dreigen ook die naar Veghel te vertrekken. Daarmee verdwijnen opnieuw werkgelegenheid en investeringen zoals nieuwbouw van een geconditioneerd warehouse en kantoren uit onze regio. Tevens een negatief effect op de ontwikkeling van de andere 4 bedrijven, ook in relatie tot de samenwerking met De Vries; de welbekende vicieuze cirkel.**

**Daarom werken wij sinds eind 2021 aan een oplossing: de Smart Energy Hub Hallum. Een gedeelde netaansluiting, een groepscoöperatie, zon, wind, opslag en slimme sturing. Een concreet en uitvoerbaar plan waarmee zware elektrificatie mogelijk wordt, we kunnen verduurzamen en blijven groeien, waarmee energie ook beschikbaar kan komen voor het dorp en de omgeving. Het uiteindelijke doel is simpel: het behouden van de werkgelegenheid en leefbaarheid van onze regio.**

**We zijn nu in fase 4, de voorbereiding op uitvoering. En de conclusie is eveneens helder. Zonder lokale opwek van windenergie (naast zon en accu's) gaat het niet lukken. Dan krijgen we onvoldoende energie tegen een betaalbare prijs, geen leverzekerheid, en komt de businesscase van de Energy Hub onder druk te staan.**

**De POVI zet op belangrijke punten stappen vooruit voor: energiehubs, energieopslag, zon op landbouwgrond, lokale energieclusters en flexibelere saneringsopgaaf. Dat**

# Smart Energy Hub Hallum

waarderen wij. Tegelijkertijd zien we ook knelpunten die de uitvoering juist kunnen vertragen of beperken.

**En tijd hebben we niet meer.** Onze tijdlijn laat het genadeloos zien: **voor windmolens die in 2030 moeten draaien, is uiterlijk 2027 duidelijkheid nodig over de vergunbaarheid.** Ondertussen staat ruim € 50 miljoen aan (extra) investeringen in de Smart Energy Hub stil. Elke maand vertraging (in de POVI en/of richting de Omgevingsverordening) **vergroot het risico dat banen en investeringen elders terecht komen.**

De tijd haalt ons in en het wordt niet meer als vroeger. De wereld staat in de brand: Covid-crisis, Oekraïne-oorlog, Trump, Navo, Iran-oorlog, klimaatrampen, records benzineprijs etc. ALLES is veranderd. **Wij ondernemers nemen onze verantwoordelijkheid en investeren** (in deze energiecrisis en verduurzaming), **wij passen ons aan om te overleven. Nu vragen wij van u dezelfde daadkracht en aanpassingsvermogen. Niet denken vanuit “het kan niet” maar vanuit “hoe kan het wel”.** De Eemshaven-methode laat zien dat die mentaliteit resultaten oplevert. **Of anders gezegd: “De put dempen voordat het kalf verdronken is”.** Dit is het ECHTE verhaal, geen paniekzaaijerij maar de keiharde realiteit voor ons allemaal: burgers-bedrijven én politici-overheid! **Daarom nogmaals met klem onze oproep aan u:**

- 1. Creëer de benodigde ruimte in de POVI: Zorg dat de saneringsplicht geen vertragende factor wordt, bijv. door Hallum te erkennen als energievraagcluster, een passende uitzonderingspositie te creëren OF heldere spelregels vast te leggen voor een écht parallelle aanpak. Geef daarnaast ruimte aan zon-PV rond bedrijventerreinen. En waarborg rondom Hallum voldoende ontwikkelruimte voor bedrijven, energie-infrastructuur en woningbouw (in relatie tot ‘Bûten dyks’). Alleen zo kan Hallum zich blijven ontwikkelen als economische motor én leefbare mienskip.**
- 2. Help ons het proces richting vergunbaarheid van eigen opwek te versnellen.** Versnel het proces naar de omgevingsverordening, creëer zsm duidelijkheid over vergunbaarheid van eigen opwek. Wij willen wel helpen (*“oan ús sil it net lizze”*) **Niet omdat wij het wenselijk vinden, maar omdat het bittere noodzaak is geworden. Voor onze bedrijven, voor onze werkgelegenheid en uiteindelijk voor de leefbaarheid van Hallum en de regio.** Tegelijkertijd kunnen de klimaatambities/RES-doelstellingen van de provincie hiermee gerealiseerd worden.

Dank u wel! xxx

**Separaat verstuurd: Power Point Presentatie die tijdens werkbezoek is behandeld**